

BẢO ĐẢM NGUYÊN TẮC TỰ DO TRONG VIỆC GHI NHẬN TÍNH PHÁP LÝ CỦA HỢP ĐỒNG THÔNG MINH TẠI VIỆT NAM

HOÀNG TRUNG HIẾU *

Tóm tắt: Hợp đồng thông minh dựa trên công nghệ blockchain mang lại nhiều tiềm năng nhưng cũng đối mặt với các thách thức về pháp lý tại Việt Nam, đặc biệt trong việc đảm bảo nguyên tắc tự do hợp đồng. Các bất cập về giao kết, thực hiện và chấm dứt hợp đồng đòi hỏi khung pháp lý phù hợp để giảm thiểu rủi ro và phát huy lợi ích. Bài viết phân tích mức độ tương thích của hợp đồng thông minh với nguyên tắc tự do hợp đồng, chỉ ra những điểm chưa phù hợp như khó xác định sự tự do ý chí của các bên, hạn chế khả năng điều chỉnh nội dung và chấm dứt hợp đồng trong các tình huống phát sinh ngoài dự liệu. Trên cơ sở đó, bài viết đề xuất các kiến nghị hoàn thiện pháp luật bao gồm xây dựng khung pháp lý riêng cho hợp đồng thông minh, bổ sung điều khoản linh hoạt trong mã lập trình và tăng cường cơ chế giải quyết tranh chấp nhằm bảo vệ quyền tự do hợp đồng trong môi trường công nghệ số.

Từ khoá: Nguyên tắc tự do hợp đồng; hợp đồng thông minh; pháp luật Việt Nam

Nhận bài: 28/12/2024

Hoàn thành biên tập: 26/3/2025

Duyệt đăng: 26/3/2025

ENSURING THE PRINCIPLE OF FREEDOM IN RECOGNISING THE LEGALITY OF SMART CONTRACTS IN VIETNAM

Abstract: Smart contracts using blockchain technology not only have significant potential but also face legal challenges in Vietnam, particularly in ensuring the principle of contractual freedom. Issues related to entering, performance, and termination of smart contracts call for an appropriate legal framework to minimise risks and maximise benefits. This article analyses the compatibility of smart contracts with the principle of freedom of contract and identifies areas of incompatibility, such as difficulties in determining the genuine consent of the parties and the limited ability to modify or terminate the contract in extenuating circumstances. Based on this analysis, the article proposes several legal recommendations, including the development of a dedicated legal framework for smart contracts, the integration of flexible clauses into the programming code, and the enhancement of dispute resolution mechanisms, with the aim of safeguarding the right to contractual freedom in a digital and technology-driven environment.

Keywords: Principle of contractual freedom; smart contracts; Vietnamese law

Received: 28 December 2024 ; Editing completed: 26 March 2025; Accepted for publication: 26 March 2025

1. Đặt vấn đề

Hợp đồng thông minh (HĐTM), với cơ chế tự động thực hiện cam kết thông qua mã lập trình và công nghệ blockchain, đang dần

trở thành công cụ pháp lý - công nghệ được ứng dụng rộng rãi trong thời đại số. Tuy nhiên, tính bất biến, phi tập trung và thiếu tương tác trực tiếp giữa con người với con người khiến HĐTM đối mặt với nhiều thách thức trong việc đảm bảo nguyên tắc tự do hợp đồng - nguyên tắc nền tảng trong pháp

* Thạc sĩ, Học viện Thanh thiếu niên Việt Nam
E-mail: hoangtrunghieu0407@gmail.com